

A Szonda-5 útjáról

(Folytatás az 1. oldalról.)
sal rendelkező űrállomások visszatérése a Földre, miután megkerülték az égitestet. A harmadik szakasz automata vagy emberi utasú űrállomások pályára juttatása lesz a Hold körül: ezek a Földünk kísérője körüli hosszabb körözés után térnek vissza bolygónkra.

A szovjet folyóirat cikke szerint ezután kerülhetne sor robotállomások és tudományos berendezések eljuttatására a Holdra, annak érdekében, hogy lehetővé tegyék emberek rövid tartózkodását az égitesten.

Végül sor kerülne állandó kozmikus állomások berendezésére a Holdon: ezek személyzetét időnként felváltanák.

Leonyid Szedov akadémikus nyilatkozatában kiemelte, hogy különös jelentősége van annak, hogy az űrhajó a második kozmikus sebességgel tér vissza a Földre. A Föld légkörébe való visszatéréskor ez a sebesség a légellenállás következtében erőteljesen lelassul. A Föld felszínétől való viszonylag nem nagy távolságnál további lassítást lehet elérni ejtőernyő révén. A számítások azt mutatják, hogy e művelet sikeres teljesítéséhez az irányítás rendkívüli pontosságára van szükség, amely a pálya helyesbítésével párosul.

A Szonda-5 új történelmi szakaszt nyit meg a kozmikus kutatásának jelenlegi programjában. A Szonda-5 útján elért eredmény lefekteti az alapot nem csupán az automata állomások és berendezések, hanem a csillagközi űrhajók jövőbeli útutazásaihoz is — hangsúlyozta a vezető szovjet tudós, akit sokan „a szput-

nyik atyjának”, a szovjet űrhajózás egyik megteremtőjének tekintenek.

Magyar vélemény

Dr. Almár Iván kandidátus a következő kommentárt írta az eseményhez:

— A szovjet űrutatás újabb sikerét annak a kétségbenvonhatatlan ténynek a szemszögéből kell megítelnünk, hogy embert nyilvánvalóan nem lehet űrútnak indítani a Holdra addig, amíg visszatérése is teljes mértékben biztosítottak nem látszik. Az ilyen Föld-Hold-Föld utazás egyes fázisait csak automatikus, távirányított, ember nélkül szálló űrállomásokkal lehet kikísérlelni. Ezt a bonyolult feladatot sikerült most a Szonda-5-nek megoldania.

— A sikeres szovjet kísérlet első a maga nemében. Eddig egyetlen esetben sikerült egy égitest légkörébe a második kozmikus sebességnél gyorsabban érkező testet olyan eredményesen lefékezni, hogy az simán ereszkedjék le a felszínre. E feladatot eddig csak tavaly október 18-án egy szovjet űr-rakétának, a Vénusz-4-nek sikerült megoldani, mégpedig a Vénuszon.

— A Szonda-5 sikeres útja mérföldkő a Hold-utazás előkészítésében. Az első valóban biztató kísérlet arra, hogy az ember a visszatérés reményében jusson el a Hold térségébe, illetve, hogy szorosabb értelemben véve vállalkozhassék Földünk légkörének elhagyására.

Ma kezdődik az ENSZ közgyűlése

● New York (AFP)

Hétfő este hivatalosan véget ért az ENSZ-közgyűlés XXII. ülésszaka és annak lelépő elnöke, Corneliu Manescu román külügyminiszter helyére Emilio Arenales guatemalai külügyminiszter lép,

6-tól be a XXIII. ülésszak elnöki tisztét.

Mint Moszkvában bejelentették, a közgyűlés kedden kezdődő ülésszakán a szovjet küldöttség vezetője Gromiko külügyminiszter lesz.

Husszejn-Nasszer megbeszélés

● Kairó (UPI, TASZSZ)

Husszejn, jordániai király hétfőn Kairóba érkezett, hogy Nasszer elnökkel tárgyaljon a közel-keleti helyzetről. Az uralkodót a kairói repülőtérre Nasszer elnök fogadta. Az egynapos villámlátogatás során a megbeszélések fő témája: hogyan erősíthetné meg a két ország a Jordánia és Izrael közötti tűzszüneti vonalon Jordánia védelmét.

A jordániai király, aki a kairói látogatás előtt Szaud-Arábia vezetőivel tárgyalt,

Libiában is megszakítja útját, amelynek végcélja London.

Kozmosz-243

● Moszkva (TASZSZ)

A Szovjetunióban hétfőn pályára bocsátották a Kozmosz-243 elnevezésű műholdat. A Kozmosz-243 berendezései normálisan működnek; a földi koordinációs számítógéppontban folyik a beérkező adatok feldolgozása.

Partizánszabadítás

● Saigon (AFP)

A dél-vietnami forradalmi néphadsereg az ország északi övezetében összehangolt támadást indított két hadifogolytábor felszabadítására. Az akció siker koronázta, s többszáz embertelen körülmények között tartott partizán előtt nyílt meg a szabaddulás útja.

A legutóbbi hadműveleteket az jellemzte, hogy a DNFF tűzereje korábban

„ágyúdörgéstől mentesnek” minősített övezetekben is támadást hajtott végre. Fontos vonása még a hadműveleteknek, hogy a hazafiak tűzereje egyre nagyobb mennyiségben alkalmaz nagykaliberű rakétákat és hátrasiklás nélküli messzehordó ágyúkat. Hétfőre virradó éjszaka a forradalmi seregek tűzereje 16 katonai célpontra több mint 230 lövést adott le.

Paul Niculescu-Mizil látogatása hazánkban

Tegnap látogatást tett Magyarországon Paul Niculescu-Mizil, a Román Kommunista Párt Központi Bizottsága végrehajtó bizottságának és állandó elnökségének tagja, a Központi Bizottság titkára, aki megbeszéléseket folytatott Komocsin Zoltánnal, az

MSZMP Politikai Bizottságának tagjával, a Központi Bizottság titkárával. Az őszinte, elvtársi légkörben lefolytatott megbeszéléseken a két párt közötti kapcsolatokat és a nemzetközi kommunista mozgalom időszzerű kérdéseit érintették.

„Végső” ajánlat...

● London (MTI)

James Bottomley, a brit nemzetközösségi miniszterium államtitkár-helyettese hétfőn hazaérkezett Londonba Salisburyból, ahol vasárnap megbeszélést folytatott Ian Smith-szel, a fehértelepes kormány elnökével. Londonban úgy tudják, hogy Bottomley Smith „végső” ajánlatát továbbítja Wilson miniszterelnöknek. A Financial Times értesülése szerint brit kormánykörökben úgy vélik, hogy „miniszteri szin-

ten” hamarosan folytatódna a tárgyalások.

A brit ENSZ-társaság nyilatkozatban követelte Wilsontól, álljon ellen a kísérletnek és ne is tárgyaljon Smith-szel, mert minden kiegyezés áruháza lenne.

Lapvélemények szerint ezen a héten elődött, találkozók Wilson és Smith, s ha a találkozó meglez, csaknem bizonyosra vehető, hogy a kiárusítást rövid idő alatt lebonyolítják.

Elégedetlen hívők

● Washington (MTI)

A katolikus egyház történetében szinte példátlan eseményre került sor vasárnap Washingtonban: több száz hívő vonult ki a St. Matthew templomból, amikor Patrick O'Boyle érsek a szószékéről felolvasta a pásztorlevelet. Az érsek feltétlen engedelmséget követel a papoktól és a hívőktől a születésszabályozással foglalkozó pápai enciklikával szemben. Korábban a város csaknem félszáz katolikus lelkésze, köztük a washingtoni katolikus egyetem több tanára az en-

ciklikával szemben foglalt állást. Az érsek több katolikus lelkészt felfüggesztett beosztásából és papi jogainak gyakorlásától, csaknem 40 lelkipásztor ellen pedig vizsgálatot folytat.

A pápai enciklikával elégedetlen katolikusok a templom lépcsőjén gyűlést tartottak, miközben az érsek a templomban folytatta a pásztorlevél felolvasását. A hívek követelték a felfüggesztett lelkészek visszahelyezését és a pápai enciklikával szemben a „lelkiszereteti szabadságot”.

Diáktüntetés Mexikóban

Mexikóban, az olimpiai játékok városában, véres összeütközések voltak a tüntető diákok és a rendőrség között. Képünkön: a rendőrök elhúzódnak egy tüntető diáktól. A diákok képviselőinek kijelentése szerint nem akarják megzavarni a játékok menetét, de egyik céljuk, hogy akcióikra felhívják a Mexikóba látogató idegenek figyelmét, s mivel az „olimpiai idő” nekik kedvez, minden bizonnyal enged a kormány néhány követelésüknek.

Szeged új városterve

1. Felkészülés az új szerepkörre

Már többször is írtunk róla, hogy elkészült Szeged új, általános rendezési terve, mely különböző szakaszokban mintegy 70-80 évre előre felvázolja a város fejlesztésének lehetőségeit. A rendkívül jelentős és érdekes tervezet október 3-án a városi tanács ülésére kerül megvitatásra. Ebből az alkalomból közzöljük most folytatásokban a rendezési terv elkészítésében résztvevő tervezői csoportok egyik vezető munkatársának cikkét.

Magyarország településhálózatában a városok nagysága közismerten aránytalan. A főváros, Budapest az ország lakosságának több mint egyötödét foglalja magában s több mint tízszerese második leg-

nagyobb városunknak. Ez a nagyságbeli különbség természetesen a vonzástervezők tekintetében is fennáll.

Nagyon indokolt tehát legfelsőbb gazdasági és politikai irányító szerveink ama törekvése, hogy Budapesttel szemben mielőbb kelő nagyságú és a társadalom városiasodási igényeinek megfelelő keretet nyújtó ellenpólusok jöjjenek létre. Az ellenpólusok szerepének betöltésére a történelmi fejlődés során legalkalmasabbnak bizonyult megyei jogú városok a legalkalmasabbak. Ezek egyike Szeged, Dél-kelet-Magyarország, a mintegy 900 ezer lakosú délkeleti régió termé-

A becsületes távlati politikáért

A Rudé Právo főszerkesztőjének cikke

● Prága (MTI)

Jiri Sekera, a Rudé Právo főszerkesztője a lap hétfői számában „A becsületes távlati politikáért” című cikkében, egyebek mellett, a következőket írja:

Őszinte meggyőződése, hogy van becsületes kiút a jelenlegi helyzetből. Az augusztusi események Csehszlovákiában kétségtelen általános próbatétel elé állították politikánk realitását. Ezért világosan és egyértelműen ki akarjuk jelenteni: mi, szocialisták és kommunisták, meggyőződésből, a történelmi fejlődés logikájának felismeréséből szenteljük életünket a szocializmusnak, mert csak így építhetjük fel a legigazságosabb és a leghumánusabb társadalmat.

Nem voltunk hibásak abban, hogy az az időszak, amelynek során ez a törekvés távolról sem valószínűsíthető, miközben a szocializmus sok oldalról elnyomták, túlságosan hosszú volt, míg az az idő, amely alatt ki kellett volna javítani a hibákat és megformálni a szocializmus tökéletesebb modelljét, viszonylag sokkal korlátozottabb volt.

Térjünk vissza a jelenhez, politikai hitvallásunkhoz, amelyről sohasem mondunk le. E hitvallásunk alkotó része az internacionalizmus, a szocialista társadalmi építés közös vonásainak megőrzése.

Tudjuk, hogy a szocializmus ügyének rossz szolgálatot tennék, ha figyelmen kívül hagynánk Csehszlovákia sajtóságos viszonyait, amelyek feltétlenül befolyásolják az ország előrehaladását a szocialista építésben.

Mindenekelőtt a mélyszántó demokratikus hagyományról van szó, amelynek szempontjából nálunk mindennél veszélyesebb bármilyen szektarizmus. Rámutatnánk más sajtóságokra is, de nem akarnók abszolutizálni. Ugyanakkor nem szabad és nem is tehetjük, hogy a sajtóságokat leplezzük, ne vegyük figyelembe. Ellenkezőleg, ezekről nyíltan kell beszélnünk.

Gondolom, mindenki megérti, hogy a normalizálás nem lehet az egyik fél követelésének eredménye. Ezt csak nyílt elvtársi vitában lehet elérni. A vita adja meg ugyanis a lehetőséget az

álláspontok közelítésére és a kapcsolatok olyan rendezésére, amely perspektivikus, elfogadható lenne. Másrészt nehezen lehetne beszélni a normalizálásról, inkább a feszültség növekedéséről, és ezáltal az abnormalitás helyzet kialakulásáról. Eppen ezt akarjuk elkerülni. Nem lehet normalizálásról beszélni, ha a vitát bárki is elutasítja, vagy lebecsüli, sokat sejtető, spekulatív és bizalmatlan nem érdemlő álláspontokra helyezkedve.

Meggyőződése, hogy a közeledés reális alapja a január utáni politika főbb vonalainak összessége. Természetesen sok mindent meg kell magyarázni, pontosabban meg kell fogalmazni, ki kell küszöbölni a dolgokat és jelenségeket, amelyek január utáni politikánkat diszkreditálták és félreértéseket okoztak. Másrészt különösen hangsúlyozni kívánom, hogy szocialista partnereink többször és egyértelműen kijelentették, hogy a január előtti helyzetre való visszatérést nem tartják lehetségesnek és helyesnek.

A realitás ma nem a szkepticizmus, az önsajnálattal, a kalandorkodással, vagy azoknak az elveknek a visszautasításával, amelyeket helyesnek tartunk. A realitás az a politika, amelyre azok gondolnak, akikben népünk hisz — a köztársasági elnök, a párt és az állam képviselői. Csak ez a politika mutathatja meg a kiutat a helyzetből, csakis ez a politika szerezheti meg a nép széles körű támogatását.

Atomtanács Bécsben

Kedden ül össze Bécsben a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség közgyűlése. A tanácskozásban Kolos Richárdnak, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnök-helyettesének, az Országos Atomenergia Bizottság tagjának vezetésével hat tagú magyar küldöttség vesz részt. Az idei közgyűlésnek különös jelentőséget ad, hogy 80 ország írta alá az atomsorompó szerződést, amelynek ellenőrzése e nemzetközi szervezet feladata lesz.

szetes központja, Csongrád megye és a szegedi járás székhelye. Szeged — bár lakosszáma mindössze 120 ezer — Budapest után az ország legnagyobb könnyűipari központja, távlatban pedig — olajvárosi szerepkörének kibontakozásával — a hazai olaj- és vegyipar egyik legjelentősebb reménybeli bázisa. Termelési, igazgatási, politikai, művelődésügyi, oktatási, egészségügyi szerepkörére történelmi időleptékben mérve évszázados és jelentősége folyton növekvő tendenciájú. Szeged üdülőváros és jelentős idegenforgalmi bázis is. (1967-ben a szomszédos Röske volt legnagyobb turistaforgalmú határállomásonk, aminek következtében Szeged közel 1 millió vendéget fogadott.)

A párt és a kormány gazdaságpolitikájának alapján a Gazdasági Bizottság határozatot hozott az ellenpólusok kifejlesztéséről. Ennek eredményeként Szeged az elmúlt évtizedben az intenzív iparfejlesztés szakaszába lépett, az ipar termelése megháromszorozódott, a foglalkoztatottak száma csaknem kétszeresére nőtt. Az ipari keresők aránya ma már az összes keresők 45 százaléka. A szocialista iparosítás fokozódó üteme s a mezőgazdaság egyidejű